

Bokettersyn hos Oslo-tannlege

Klokka halv to om ettermiddagen fredag 1. mars i år kom to unge personer, en mann og kvinne, inn i lokalene til Tannestetisk Senter AS i Bygdøy Allé i Oslo. De var fra Oslo likningskontor og ba om å få snakke med daglig leder Olaug Egeland. Hennes virksomhet var en av 25 tannklinikker i hovedstaden plukket ut for bokettersyn. Her forteller Egeland om det hun opplevde og refleksjonene hun har gjort seg etterpå.

– Bokettersynet skjedde uten noen form for forvarsel. Heldigvis var jeg akkurat i ferd med å avslutte behandlingen av siste pasient for dagen. De to kontrollørene fortalte hva de ville, legitimer seg og informerte om at de hadde rett til å undersøke både datafiler, bilag og bøker. Egeland forteller at kontrollørene satte i gang med å kopiere datafiler med honorarer, kvitteringer, slettede kvitteringer, anmerkninger, omsetning osv. Deretter ble de to med Egeland hjem for

å hente regnskapspermene for de to årene 1999 og 2000. Vi tilbød dem å ta med seg også 2001-permene, men de syntes at det fikk være nok da stasjonsvognen ble helt fylt opp med 35 ringpermer fra de to årene. Egeland mottok en undertegnet bekreftelse på hva de hadde tatt med seg og at materialet ville bli behandlet konfidensielt.

Aksjeselskapet Tannestetisk Senter ble startet av Olaug Egeland for fem år siden og omfatter i dag 13 tannleger ved de tre Oslo-klinikkene Bygdøy Allé Tannestetiske Senter, Sjølyst Tannestetiske Senter og Kirkeveien Tannestetiske Senter. Veksten har vært basert på langsiktig tenkning uten raske gevinster, og gode vilkår for ansatte sekretærer og de selvstendig næringsdrivende tannlegene i virksomheten. Egeland har i løpet av de fem årene brukt et langt fra ubetydelig beløp på å få hjelp av regnskapsbyrå og revisor.

– Min første tanke da jeg fikk se skattekontrollørene var at nå ville jeg ende-

lig få sjekket om regnskapsbyrå og revisor har gjort en skikkelig jobb. Den bekreftelsen fikk Egeland. I det omfattende materialet fant ikke kontrollørene noe regnskapsmessig å sette fingeren på. – Hos oss er det null toleranse for å holde honorarer utenfor regnskapet. Her føres absolutt all omsetning inn i regnskapssystemet Opus på respektive pasient av respektive tannlege. Økonomisystemet mener Egeland er et veldig godt hjelpemiddel, og det hyggelige resultatet av bokettersynet kom ikke som noen stor overraskelse på henne.

Kontrollørene fra skatteetaten mener hun opptrådte slik de skulle. De var høflige og korrekte, og åpenbart innstilt på ikke bare å kontrollere, men også å gi råd og bistand. – Jeg tror det kan være mye å lære ved å få besøk av skattemyndighetene. Selv så jeg på det som en slags «eksamen» i at vi gjør økonomijobben riktig. Har man forsøkt å gjøre tingene riktig så langt man evner, er det lite frykte. At kontrollørene oppdager

Assistenttannleger – ansatte eller næringsdrivende?

Søkelyset Oslo likningskontor har satt på privatpraktiserende tannleger kan i verste fall bety farvel til ordningen med assistenttannleger. Men Tannlegeforeningen vil slåss for en ordning som har betydd svært mye for nye tannleger som vil ut i privat praksis.

Oppfatningen hos Oslo likningskontor er at assistenttannlegene ikke alltid kan anses som næringsdrivende, men at det kan dreie seg om ansettelsesforhold. Dette vil igjen måtte bety at det skal betales arbeidsgiveravgift på lønnen. I praksis vil en avskaffelse av ordningen gjøre det mindre interessant for å mange som er etablert innenfor privat praksis

å knytte til seg assistenttannleger. Det vil skape en helt ny og vanskeligere situasjon for den som er nyutdannet og ønsker å starte privat. Å gjøre det på egen hånd kan bli kostbart og kanskje umulig for mange. Assistentordningen har også fungert som en opplæringskanal for den som vil lære å administrere sin egen virksomhet.

Det var altså etter Oslo-bokettersynene at likningskontoret i hovedstaden stilte spørsmålsteget ved ordningen. Situasjonen er i øyeblikket at skatteetaten vil avvente resultatet av NTFs arbeid med forslag til nye samarbeidsavtaler. Dette forslaget drøftes med representanter for både lokallag og

myndigheter, før hovedstyret sluttbehandler saken 9. oktober.

– Vi vil slåss hardt for å beholde assistentordningen og mener at vi har en god sak. Vi har blant annet fått hjelp av skatteadvokater for å se på saken. Målet er å opprettholde valgfrihet mellom ansettelse og selvstendig næring, og at det gis tid til å reforhandle dagens avtaler med assistenttannleger, basert på den nye standardavtalen, sier president Carl Christian Blich i NTF. Han legger til at det må være et praktisk mål at alle har nye avtaler på plass i løpet av første halvår 2003.

Olaug Egeland, daglig leder ved Tannestetisk Senter AS i Oslo, fikk bokettersyn 1. mars i år. Hun gjorde flere erfaringer som hun her deler med andre privatpraktiserende kolleger.

noen småting som kan gjøres bedre, er nok heller det normale enn unntaket. Noe helt annet er det om man bevisst har forsøkt å unngå skattlegging av honorarer. I vårt tilfelle vil likningskontoret se nærmere på problemstillingen om assistenttannleger er næringsdrivende eller ansatt. Her vil vi som alle andre som har assistenttannleger lytte til de råd og standarder som NTF nå utarbeider i samarbeid med skattemyndighetene, sier Egeland.

Det var i fjor at Oslo likningskontor besluttet å rette søkelyset mot tannleger. En såkalt pilotstudie med kontroll av 13 privatpraktiserende tannleger bekreftet en mistanke hos skattemyndighetene – hos 12 av de kontrollerte ble det funnet regnskapsmangler og skattemessige unndragelser. En svært høy andel sammenlignet med andre bransjer. Flere av de undersøkte tannlegene hadde ifølge likningskontoret unndratt millionbeløp, og en av disse hadde i ni år drevet en helsvart praksis. Resultatet av årets kontroll av 25 Oslo-tannleger er ikke helt ferdig i det dette skrives. Likevel er det klart at Tannestetisk Senter AS er et av få selskaper der kontrollørene ikke fant noe å sette fingeren på.

Moms eller ikke moms?

Skal det beregnes merverdiavgift på leie eller deler av leien en assistenttannlege betaler praksiseier? Dette spørsmålet har Vestfold fylkesskattekontor brakt på banen.

Fylkesskattekontorets oppfatning er at «goodwill» på praksisens pasienter skal belegges med merverdiavgift. Moms på deler av tannhelsesekretærens arbeid er også inne i diskusjonen.

– Stortinget har slått fast at det ikke skal være moms på helsetjenester. NTF har tidligere kommet til forståelse med skattemyndighetene om at moms på utleie av deler av virksomheten vil innebære kompliserte regneoperasjoner hvor vinningen fort går opp i spinning for begge parter. Kostnadsøkninger i denne sammenheng vil havne hos pasientene i form av noe som må betraktes som «snik-moms», sier Carl Christian

Blich. – Vi kan ikke se at de argumenter som fylkesskattekontoret i Vestfold benytter, rettferdiggjør endringer i den praksis vi har hatt til nå. Vi kan heller ikke se at de oppfyller Stortingets intensjoner med lovgivingen. Også dette er en kampsak hvor NTF vil stå hardt på for sitt syn, lover NTF-presidenten.

▶ Olaug Egeland er selv opprørt over at andre privatpraktiserende tannleger gjør seg skyldige i bevisste skatteunndragelser. – Dette er ikke bare uheldig for bransjen og det bildet folk flest får av oss privatpraktiserende tannleger, det er også med på å skape ulike konkurransevilkår mellom ærlige og uærlige. De aller fleste andre som jobber her i landet betaler skatten sin slik de skal. Det skulle bare mangle at ikke vi tannleger gjør det samme! Egeland berømmer ledelsen i Tannlegeforeningen og ledelsen i OTS for å ha engasjert seg i denne viktige saken. At ikke bransjen fikk mer negativ oppmerksomhet enn den gjorde etter forrige runde med bokettersyn i Oslo, og når skattemoralen viste seg å være så lav som den gjorde, skyldes nok god håndtering fra NTF, sier Egeland.

Skattemyndighetene gjennomførte i årene 1993–1998 en storaksjon mot svart økonomi, med godt resultat. Nå har myndighetene besluttet at det igjen skal tas et krafttak. Gamle travere som byggevirksomhet og restaurantdrift står igjen høyt på listen. Men etter pilotstudien av hovedstadstannlegene i fjor og de oppfølgende kontrollene i år, vil erfaringene fra Oslo ganske sikkert bli brakt videre til resten av landet. Privatpraktiserende tannleger er altså havnet på skattemyndighetenes «versting-liste» sammen med småfirmaer innenfor byggebransjen, og restauranter og serveringssteder. Gjennom systematisk oppsamling av erfaringer vet kontrollørene hva de skal se etter for å finne dem som unndrar skatt. Slik blir treffsikkerheten ved skattekontroller bedre år for år. Det

må anses for sannsynlig at flere enn Oslo-tannleger får besøk i tiden fremover.

– Mange kollegaer ringer meg nå og er bekymret for fremtiden. De frykter at avtaler må endres og reforhandles, at det innføres arbeidsgiveravgift og moms. Derfor er jeg glad for at NTF går i aktiv dialog med skattemyndighetene, slik at vi som medlemmer kan følge de standarder som nå vil bli utviklet i NTFs regi, avslutter Egeland.

Tekst og foto: Bård Amundsen ■